

közül különösen felkeltik figyelmünket W. Buttlernek a fiatalabb kőkori kereskedelemről, W. Grünbergnek a lausitzi sírokban előforduló, lófejjel díszített borotvákrol, W. Kerstennek a középrajnavidéki La Tène lakógödörökről, H. Möbiusnak a kaukázusi csengők elterjedéséről (Samosba pl.), J. Nestornak a nyugatromániai díszített harciesakányokról, J. Rafterynek az írországi vaskorról és J. Wernernek a Középnémetország területén előkerülő, Kr. u. III. századi, római bronz-edénydepot-okról szóló dolgozatok.

Dr. Párducz Mihály.

Friedrich von Duhn und Franz Messerschmidt: *Italische Gräberkunde*. II. Carl Winter's Universitätsbuch handlung. Heidelberg 1939. 383 lap, 6 szöveggközi ábra, 40 képestábla, 5 térkép. RM. 31.

Itália vaskori népességének „illyr“ leletanyagát ismertetik a szerzők. A leletanyag közvetlen kapcsolatot mutat az „Aunjetitz“ kultúrából leszármazó „Lausitzi“ kultúrával. Északról délre tartó vándorlást kell tehát feltételezni, s az ókori írott források alapján a venetek (Veneciában), a picenek (Picenumban), a japygok (Apuliában) hordozói ez illyr műveltségnek.

Külön-külön fejezetekben tárgyalja e három nép mindegyikét, foglalkozva először a rájuk vonatkozó történeti forrásokkal és nyelvtörténeti adatokkal. Részletekbe menően foglalkozik kronológiai helyzetükkel és a szomszédos területekkel kimutatható kapcsolatokkal. Itt természetesen a magyarországi bronzkorral is többször talál összefüggéseket.

Érdekes fejezetek azok is, amelyekben a szóbanforgó három terület földrajzi viszonyait írja le, s azoknak e kor népességét megelőző kultúráira mutat rá.

A fenti általános jellegű szakaszok után következik az egyes lelőhelyek részletes ismertetése, s ebbe bele tartozik az illető lelőhely feltárásának története, annak irodalma, s röviden kitér az ott talált más jellegű leletekre is. A mellékelt rajzok és képestáblák révén áttekinthető képet nyerünk a lelőhelyek anyagáról, amelyet a hazai régészeti kutatás is hasznosítani tud.

Dr. Párducz Mihály.

Leonhard Franz: *Österreich ehe es Österreich war*. Österreichischer Bundesverlag. Wien 1937. 57 lap, 4 képes tábla. Ára 1·10 RM.

A könyv megjelenésének idejében még fennálló Ausztria népének, településének, gazdasági életének múltját kutatja a szerző. Keresi azokat a szájakat, amelyek az ős és történeti korokon keresztül egymásba kapcsolódnak és a fejlődés mai képét hozták létre.

Históriai példák (kelta-római, germán-szláv) nyomán ismerteti a fajkeveredés méreteit, s feltételezi, hogy a helyzet ebben a tekintetben az őskorban sem lehetett más. Kb. Krisztus születése tájától e területen az indogermán népek keverednek, s a VI. század óta a „deutsch“-ok.

Az őskórkorban megjelent első telepések, nomád vadászok; a neolitikumban a letelepült életmód jelenti a fejlődés következő fokát. A lineáris kerámia népe a nyílt, termékeny síkságokat, a következő lengyeli kultúra embere a kevésbé termékeny, erdősébb fensíkokat, míg a neolitikum ve-